

Světové dědictví UNESCO

WIES

Lumír Pecold, Vladimír Tkáč

Internet Geographic Magazine
www.ingema.net

© Ppress – veškeré texty, fotografie, obrázky, mapy a pod. jsou chráněny autorskými právy jednotlivých autorů a vydavatelství Ppress. Je výslovně zakázáno jejich jakékoli šíření, publikování či dokonce prodej za úplatu.

Interiér kostela

Německo

WIES

BAYERN
BAVORSKO

4

D

Do seznamu UNESCO byl v roce 1983 zahrnut rokokový poutní kostel – Wallfahrtskirche ve Wiesu.

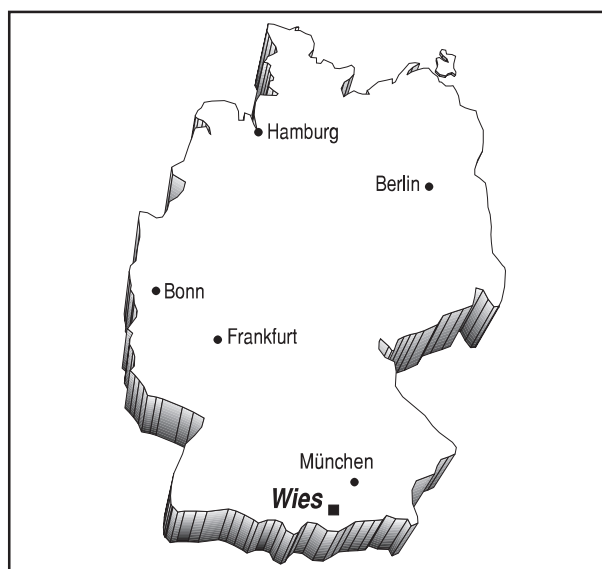
Poutní kostel ve Wiesu stojí na mírném návrší uprostřed zvlněných luk, narušených v bezprostředním okolí jen několika domy, parkovištěm, restaurací a úzkou asfaltovou silničkou, která zde končí.

Bavorská samota Wies leží na pozadí masivu Trauchberg mezi řekami Lech a Ammer ve výšce pouhých 870 metrů nad mořem.

Samotný kostel byl postaven v letech 1746–1754. Autory stavby i pozoruhodné výzdoby byli bratři Dominikus a Johann Baptist Zimmermannové, kteří patří k nejvýznamnějším umělcům bavorského rokoka. Johann byl štukatér a malíř, druhý z bratří pak štukatér a architekt.

Vedoucímu architektu, Dominiku Zimmermannovi, se ve Wiesu tak zalíbilo, že se přestěhoval do blízkosti chrámu a zde také v roce 1766 zemřel.

Kostel je až do posledních detailů vybudován v rokokovém stylu. Bratři Zimmermannové při jeho stavbě zcela opustili běžné typy barokní architektury a přiřkli rozhodující úlohu výzdobě tak, že se jim téměř úplně podařilo zrušit hranice mezi vlastní architekturou a výzdobou. Kon-

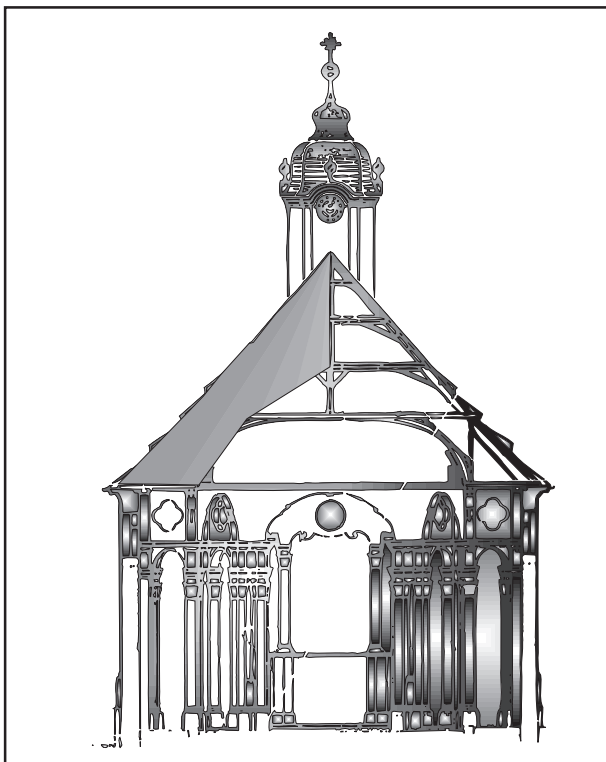
strukce stavby se v důsledku toho zcela ztrácí ve hře perspektiv, které působí spíše jako čarovná podívaná než jako skutečná stavba.

Exteriér: K oválné centrální stavbě, která je oživena ozdobně tvarovanými okny, je připojena od západu půlkruhová předsíň, z východu pak podlouhlý chór se zaobleným závěrem. Celý objekt je ukončen čtyřbokou věží, která byla letním sídlem opatů. Na věž navazuje patrový kněžský dům.

D4/1

rokoko – evropský umělecký sloh, jehož název pochází z francouzského »rocaille«, neboli mušlička. Tento sloh se vyvinul začátkem 18. století ve Francii jako pokračovatel baroka. Pro výtvarné umění rokoka jsou charakteristické drobné a půvabné tvary, zvlněné linie, asymetrické mušlovité a úponkovité ornamenty a zlacené štuky. Architektura vychází z barokního půdorysu, využívá ale více zaoblených rohů. Charakteristické jsou prosvětlené prostory interiérů umocněné barevnými pastelovými tóny modré a růžové, girlandami a ornamenty s fantastickými exotickými a čínskými motivy. Nový sloh byl přijat především v Německu, kde byl uplatněn v knížecích rezidencích i v sakrální architektuře.

Poutní kostel Wies

Interiér: K úžasu přivede každého návštěvníka především rokoková výzdoba interiéru. Dominantou chrámu je prostor chóru a dvoupatrový oltář, umístěný na východním konci chóru. Centrální část nad oltářem zdobí reliéf Krista, nad ním je umístěn pozoruhodný oltářní obraz B. Albrechta – dítě Ježíš uprostřed celé své rodiny. Prostor obklopují mramorové sloupy a v popředí mramorové intarzované zábradlí. Šest pozoruhodných soch po stranách oltáře představuje čtyři evangelisty Matouše, Lukáše, Marka a Jana a dva proroky. V centru před oltářním obrazem stojí socha pelikána – ptačí matka nemá potravu a krmí své potomky krví svého srdce. Vrchol chóru je zakončen oválným výklenkem se sochou beránka stojícího na knize se sedmi pečetěmi. Beránek může knihu otevřít a objasnit tajemství boží.

Chrám má dva boční ochozy, které umožňují bližší pohled především na centrální oltářní obraz a na malby na stropě kostela.

Velký stropní obraz je vrcholem rokokového stylu. Jeho délka přesahuje 20 metrů a klenutí 2,5 metru. Střed tvoří vyobrazení Nanebevstoupení Krista, obklopeného anděly a apoštoly. Námětem pro dominanty na obou stranách malby jsou vyobrazení Trůnu posledního soudu a Brána věčnosti.

Kazatelna, umístěná na pilíři levé strany oltářního prostoru, je korunována božím okem umístěným uprostřed svatozáře. Její stěny jsou zdobeny podobenstvími víry, lásky a naděje.

Kostel ve Wiesu patří svou architekturou i svým zachovaným původním vybavením k nejvýraznějším rokokovým stavbám vůbec.

Wies – interiér chrámu

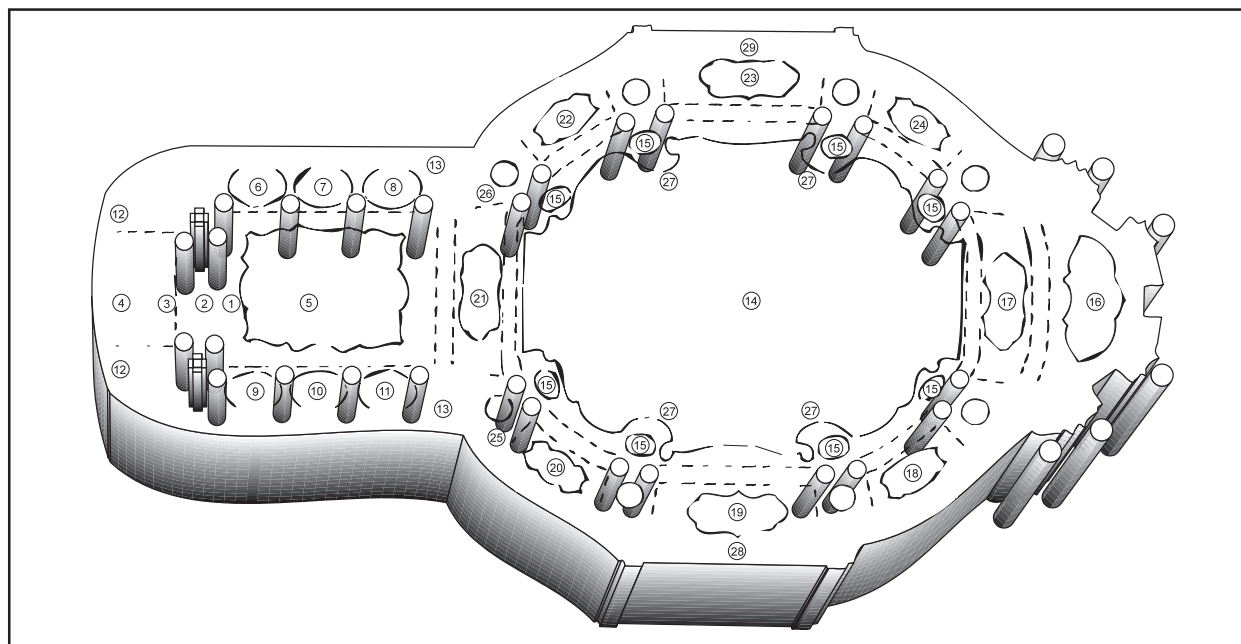
1. Zbičovaný Kristus.
2. Pelikán nad Kristem – ztělesněný Ježíš vydává svůj život pro záchranu hříšného člověka.
3. Oltářní obraz.
4. Obětní beránek – symbol Ježíše.
5. Stropní freska chóru – andělé představují utrpení Krista.

Fresky nad ochozem chóru (6–11).

6. Ježíš uzdravuje dva slepce.
7. Ježíš křísí Lazara.
8. Ježíš léčí ochrnutého.
9. Ježíš přináší lidem radostné poselství.
10. Ježíš vyhání demony.
11. Ježíš léčí nemocného.
12. Evangelisté a proroci.
13. Boční ochozy.
14. Velká stropní freska.
15. Osm fresek nad páry sloupů.

Fresky ochozu hlavní lodi (16–24).

16. Prorok Natan před králem Davidem.
17. Ježíš a cizoložnice.
18. Povolání celníka Matouše.
19. Petr zapírá Ježíše.
20. Ježíš a samaritánka u Jakubovy studny.
21. Ježíš a hříšnice na hostině Farizeje.
22. Ježíš a Zachariáš.
23. Ježíš a lotr na kříži.
24. Podobenství o neplodném fíkovníku.
25. Kazatelna.
26. Opatská stolice.
27. Svatí otcové západu: Hieronymus, Ambrož, Řehoř, Augustin.
28. Levý (severní) boční oltář.
29. Pravý (jižní) boční oltář.

INFO

WALLFAHRTSKIRCHE POUTNÍ KOSTEL

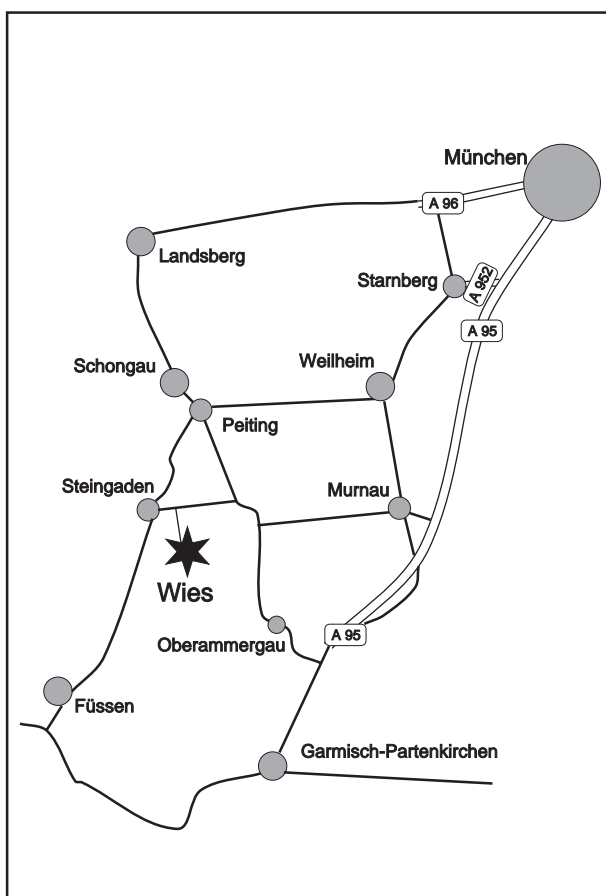
Adresa: 86989 Steingaden-Wies,
Pfarramt Wieskirche, Wies 12

Telefon: 08862/501

Fax: 08862/414

Umístění: Jihozápadně od Mnichova,
44 km severozápadně od Garmisch-
Partenkirchenu.

Otevřeno: Volně přístupno,
průvodcovské služby po předchozím
přihlášení na farním úřadě (Pfarramt).
Nedělní bohoslužby v 8, 9.30
a 11 hodin.

Poutě ve Wiesu.

Počátek poutí ve Wiesu líčí poutní knížka z roku 1779: »V roce 1730 chtěl pan Hyacinth, opat ze Steingadenu, připomenout o Velkém pátku utrpení našeho Pána veřejným průvodem kolem kostela, jak bylo tehdy zvykem. K tomu účelu vytvořil ctihodný pan kanovník Magnus Straub s pomocí zbožného konvrše Lukase Schweigera ve Steingadenu kromě jiného sochu o výšce čtyři a půl stopy, již sestavili z různých nalezených částí. Měla představovat Bičování Krista.«

Tato socha byla v letech 1732–1734 nošena v procesích. Pak změnila několikrát majitele, až se ocitla na statku Marie Loryové ve Wiesu.

Na tomto místě dne 14. června 1738 začala socha údajně ronit slzy, které majitelka osušila šátkem. O rok později dal opat Hyacinth Gassner svolení ke stavbě otevřené kaple v polích. Záhy nato se objevily první zprávy o zázračných uzdraveních sedláků z okolí. Vzápětí začal narůstat počet poutníků, kteří přicházeli také z Čech, Uher, Francie a Itálie.

17. března 1744 byla kaple vysvěcena a sloužila se v ní první mše. Záhy se kaple několikrát rozšiřovala, ale stále nepostačovala její kapacita. V letech 1744–1746 muselo být pro poutníky denně odslouženo více než šest mší.

Nakonec byl Dominik Zimmermann požádán o vypracování návrhu na novostavbu kostela. Návrhy byly schváleny a 10. července 1746 byl na pokyn bavorského kurfiřta Maxmiliána III. Josefa, který se stal patronem kostela, položen základní kámen. 1. září 1754 se konalo slavnostní vysvěcení a vnitřní vybavení bylo dokončeno instalací varhan v roce 1757.

Zázračná socha je umístěna v nástavci hlavního oltáře se šesti sloupy z červeného mramoru, v zaskleném výklenku.